

25. januar 2023

FM 2023/79

Hermed fremsættes følgende forslag til forespørgselsdebat i henhold til § 36 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til forespørgselsdebat om problemer med smugling af hash, dødsfald ved smuglingsforsøg, ulovligt salg og besiddelse af hash, og penge der strømmer ud af Grønland, kan bekæmpes ved offentlig styret legalisering.

(Inatsisartut medlem Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Hvert år bliver mange af vores medmennesker ramt på forskellige måder ved kriminalisering og bekæmpelsen af kriminalitet m.m.

Når man tænker over det, så bruger politiet store ressourcer og kræfter på at bekæmpe smugling af hash, samt forhindre at mange penge, der stammer fra hashhandel, ryger ud af landet. Vi har meget at takke politiet for i deres store indsats, hvor vi jo trods alt lever i et retssamfund.

Jeg har alligevel valgt at bringe dette tema til debat, som vi kan regne med bliver lang og med modstridende argumenter. Lad os dertil lige spørge os selv som samfund, om vi kan lade så mange penge gå tabt ved smugling af hash?

Eller bør vi ikke spørge os selv; er det mon på tide at debattere muligheden for en offentligt styret åbning af cannabis?

Lad mig dog først lige begrunde, dette forslag handler på ingen måde om at folk bliver mere afhængige af euforiserende stoffer, man kunne jo f.eks. sammenligne med, at Danske Spil ejes af finansministeriet, DBU og DGI. På denne måde har man formindsket og bekæmpet ulovligt spil og gambling, samt holdt styr på ludomani, på baggrund af lovgivningen.

Hvorfor bruger jeg det som et eksempel? Jeg bruger det som et eksempel i dette forslag fordi vi desværre ved at vi mister mange penge ved ulovligt salg. Ved offentligt styret salg ved legalisering, kunne Departementet for sundhed og/eller socialdepartementet direkte styre forbruget.

Jeg kan regne med at dem, der mest vil være imod dette debateme, og dem, der for enhver pris vil prøve at lukke for emnet, er dem, der allerede laver ulovligt salg og er bagmændene til smugling af hash. Det er dem, som misbruger folk, der ikke har mange penge i lommerne, ved at få dem til at smugle og sælge fra deres hjem. Det er bagmændene vi her taler om. For det er dem der er et af vores største problemer her i Grønland, dem der gemmer sig og tjener enorme summer af sorte penge. Det er dem der er med til at ødelægge mange familiers liv. Det er dem der misbruger deres medmenneskers liv ved at betale dem for at tage til DK med alle dets farlige følger.

Det er slet ikke første gang, vi hører om at folk dør efter at have slugt hash, når de prøvede at smugle. Det handler ikke kun om folk der har hashmisbrug, det handler i høj grad også om folk i nød, som bliver lovet mange penge af bagmænd, og dem der sælger bliver taget, anholdt og kommer i klemme, som ikke kun bliver kriminaliseret, men hvilket også går udover deres familie og familiens fremtid.

Skal vi blot se på eller gøre noget?

Hvis vi skal gøre noget ved hashmisbruget, så bør vi måske gøre ligesom vi har gjort med tobak og alkohol, hvis vi skal gøre noget ved problematikken. Det handler om at ændre på lovgivningen og legalisering af cannabis.

Jeg vil dog ikke komme udenom de nationer, som har legaliseret de svageste stoffer, blandt andre Holland og vores nabo Canada. Jeg mener det er vigtigt at indsamle erfaringer fra dem og finde ud af fordelene og ulemperne.

Her i Grønland prøver vi at bekæmpe at mange penge siver ud af landet, men også på samme tid bruger vi mange penge på misbrugsbehandling på de offentliges regning. Mange problemer ender altid hos det offentlige, som også medfører enorme administrative opgaver.

De hårde stoffer som kokain, ecstasy og heroin er den slags euforiserende stoffer, som vi for alt i verden ikke skal se komme ind i landet, koste hvad det vil. Selvfølgelig kan man også sige, at vi ikke accepterer nogen former for euforiserende stoffer. Hvis vi dog skal bekæmpe det enorme problem, så bør vi også have mod nok til at foretage ændringer på sigt, og erkende at vi må ”sluge” et mindre onde for at opnå noget positivt.

Vi kan ikke blot se på alle de familier, der bliver ramte og ødelagte, på baggrund af noget, som kriminelle bagmænd laver i den globale verden, vi lever i. Vi ved, at man bruger hallucinerende trøfler i Canada til at behandle angst. Når man så taler om disse hallucinerende trøfler, så har man konkluderet, at de kan bruges til behandling af angst og andre sindslidelser, og ikke skaber en ny afhængighed. Denne undersøgelse er blevet lavet og forklaret af medicinskaberen Alyssa Peckham, PharmD, fra Bridge Clinic Massachusetts General Hospital, der blev lanceret 31. maj 2022.

Når man tænker på de mange depression- og angstramte folk i Grønland, så er der ellers mange muligheder for behandling, der kunne tages i brug i vores sundhedsvæsen, til stor gavn for folk, der har brug for det. Alligevel sidder vi fast i vores gamle tankegang, angående det man fortæller os om hvad der er sundt og hvad der er farligt, ting vi har fået fortalt siden vores opvækst. Meninger, som har påvirket vores synspunkter i dag. Disse er meget svære at få ændret på. Alligevel bør vi kunne tale om det for at skabe forandring.

Jeg bruger selv ingen former for euforiserende stoffer, men alligevel har jeg under min ungdom i uddannelsesperioden gennemgået det, noget som jeg i mange år ikke har kunne slippe af med, lige indtil før jeg skulle have børn. Selv om jeg er en af dem, som er stoppet med det, så kan jeg nu se og forstå mine medmennesker, der stadigvæk har et misbrug, selvom de selv ikke har lyst til selv at indrømme det, jeg har forståelse over for dem. For dengang jeg selv var i samme position, plejede jeg at sige: ”Jeg er ikke misbruger, jeg får bare en enkel engang i mellem”, selvom realiteten er

noget helt andet. Misbrugeren tænker ikke over hvem alle de mange penge går til, dem som tjener på misbrugerens elendighed, dem der skaffer endnu flere penge til udenlandske kriminelle, og det er de penge som ryger ud af landet.

Det er klart, at de virksomheder, der har noget med pengespil at gøre, de bliver pålagt at skilte for et sted at henvende sig for dem, der har problem med ludomani.

Ligesom den tobak, som vi køber har et skilt, et mærkat med billede, med det henblik på at få folk til at holde op, er der også henvisning til de steder, hvor man kan søge hjælp.

Jeg synes, det er værd at debattere og interessant at søge erfaring hos andre lande, der har legaliseret cannabis, og hvor man fra det offentlige/departementer styrer salget.

Vi kan ændre på forholdene hvis vi begynder at tænke i nye baner hvad bekæmpelse af smugling og ulovligt salg af hash, det store pres på politiets opgaver, det kæmpe arbejde i det administrative og hos det sociale, samt alle pengene, der ryger ud af landet angår. Ved at forandre vores gamle måde at tænke på, så kunne man også lettere finde de folk der har et misbrug og har brug for hjælp, og tilbyde dem hjælp på forkant. Vi er nødt til at erkende og forstå, at de hollandske sygehuse er velfungerende, og at folkesundheden er i top, selvom der er blevet åbnet op for de svageste euforiserende stoffer i landet.

Det er ingen let debat, som jeg har bragt op, god debatlyst!